

GENER 2007

60 ANYS La Festa

La carrossa del Rei Ros en la cavalcada del 5 de gener al vespre
pujant per l'avinguda de la Vila

Subscripció a LA TOSCA

En/Na _____

domiciliat a _____

de la població de _____, codi postal _____

se subscriu al butlletí moianès LA TOSCA a partir de gener del 2007.

signat: _____

Banc o Caixa _____

sucursal de _____

adreça de la sucursal: _____

Senyors: Us prego que fins a nova ordre siguin abonats amb càrrec al meu compte corrent o llibreta d'estalvis número _____

els rebuts que us seran presentats a cobrament pel periòdic LA TOSCA, a nom de _____

_____ de _____ del 2007.

signat: _____

Preu de subscripció: Mojà, 16 euros; fora de Mojà, 19 euros.

Enviar-ho a LA TOSCA, Joies, 11-13, 08180 MOIÀ,

o bé donar-ho a algun redactor del periòdic

(per exemple,

Josep Ruaix, Av. de la Vila, 18,

Manel Alsina, Av. de l'Escola Pia, 4)

Índex

Editorial	3
Pluviomètrica	4
Vida municipal	5
El Moianès fa cent anys segons «El Pla de Bages»	6
Gener de 1907	6
Bon amic	8
Una altra curiositat	9
Experiències de la presó: Can Brians	10
Sobre la Festa de l'Arbre Fruiter	12
A la recerca del naixement de la riera de Sant Joan	13
L'Esplai	16
Camnades pel Moianès	17
Campanades	19
Festes nadalenques	20
Un nou llibre d'Albert Parareda	24
Biblioteca	25
Un nou DVD d'en Picanyol	26
Curiositat	27
Publicacions	29
Pensaments caçats al vol	32
Decés de Mn. Ramon Roca	33
Notícies de l'Estany	34
Noticiari	35

DIPÒSIT LEGAL B-4501-1983

MOIÀ

GENER 2007

Any 61 Núm. 666

Redacció: Joles, 11, tel 93 820 61 36

Impressió: Winihard Gràfics, Moià

Fotografies: Renom, J. Soler,

Arxid Aisina i particulars

LA TOSCA es membre de l'Associació
Catalana de la Premsa Comarcal

LA TOSCA a INTERNET:

<http://www.latosca.org>
latosca@latosca.org

L'ANY DELS SEIXANTA ANYS

Amb l'entrada en el 2007 hem posat els peus en l'any en què, si tot va bé, LA TOSCA complirà seixanta anys des de la seva fundació. Seguint el tarannà de la nostra publicació —modèstia, pragmatisme, constància—, pensem que l'objectiu més important a què podem apuntar amb motiu d'aquest aniversari és augmentar el nombre de subscriptors. En efecte, de 1947 ençà la població de Moià ha crescut molt (des de determinats punts de vista, massa i tot) i, per tant, correlativament, seria desitjable que augmentessin les famílies que reben aquesta revista que vol informar sobre la vida moianesa, vol proporcionar un mitjà perquè els moianesos puguin expressar-se i, en definitiva, vol ser un mitjà de comunicació entre els vilatans.

Per això, per una banda, agraïm el suport de tots els subscriptors que tenim, molts dels quals provenen encara d'aquells anys inicials, i els demanem que continuïn donant suport al nostre butlletí mantenint-se com a subscriptors. Per altra banda, fem una crida a les famílies encara no subscriïdes, perquè sospesin la conveniència d'assegurar la continuïtat d'una realitat que ja forma part del «paisatge» de la vila, mitjançant la incorporació al cos de subscriptors.

De fet, sense fer gaire soroll, ja hem iniciat una campanya de subscripcions, que ha començat a donar resultats. I, així, aprofitem aquesta pàgina editorial per a donar la benvinguda als nous subscriptors. I tenim la intenció de continuar aquesta campanya. Però, com és natural, necessitem la col·laboració de totes les persones que creuen que LA TOSCA ha de prosseguir la seva trajectòria. Ens poden ajudar enviant-nos informació, llegint-nos, proporcionant-nos anuncis, però sobretot procurant-nos nous subscriptors.

Així com valorem més la salut quan la perdem, els moianesos valoraríem molt més LA TOSCA si aquesta desaparegués. Però és clar que hem de maldar perquè no sigui així, ans al contrari. L'augment de subscripcions en aquest any del seixantè aniversari és una important manera aconseguir la continuïtat d'aquest òrgan periodístic veterà.

ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA DE L'ESCOLA PIA DE MOIÀ

LATITUD 41°48'53" N - LONGITUD 2°5'44" E - ALTITUD 741 m

Novembre 2006

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	19'5	4	11'7	3	4	3	W	-	
De l'11 al 20	20'5	3	10'7	3	2	5	W	4'1	
Del 21 al 30	16'5	1	9'7	2	3	5	W	1'5	5'6

Presentem les mitjanes de les màximes més altes del mes de novembre des de 1950. En 1981 fou de 15'43; 1994, 16'10; 1995, 14'80; 2006, 14'96.

Desembre 2006

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	16	-1	7'4	1	3	6	W	18'4	
De l'11 al 20	14	-4	5	2	2	6	S	3'9	
Del 21 al 31	16'5	-3	5'8	8	2	1	W	1'1	23'4

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE MOIÀ Any 2006

MES 2002	MITJANA			MÀXIMA ABSOLUTA	MÍNIMA ABSOLUTA	PRECIPITACIONS (LITRES)	PRECIPITACIÓ MÀXIMA	PLUJA (DIES)	NEU	PEDRA	TEMPESTA	BOIRA	ROSADA	GEBRADA
	MÀXIMA	MÍNIMA	MITJANA											
GENER	7'8	-0'3	3'22	13,5	-5	79'6	28'6	10	2	-	-	9	1	14
FEBRER	9'25	-0'04	4'48	13	-4'5	6'4	4	3	1	-	-	6	4	15
MARÇ	14'35	3'33	8'84	23	-4	4'6	3'1	7	-	1	-	6	6	2
ABRIL	17,83	6'11	11'98	22	-2	33'4	12'2	6	-	1	1	8	12	-
MAIG	22'32	10'08	16'33	30	5'5	10'5	8'1	6	-	-	-	5	6	-
JUNY	26'18	13'46	19'83	31	3'5	1'1	1'1	6	-	-	1	-	3	-
JULIOL	30,79	17'29	24'05	34,5	13'5	40'3	15'9	10	-	1	6	-	-	-
AGOST	25'45	13'17	19'19	30	9	56'6	54'5	6	-	1	1	2	7	-
SETEMBRE	23'8	13'03	18'45	31	8'5	96'8	35'1	10	-	-	1	9	16	-
OCTUBRE	20'4	10'9	16'52	28	7	52'7	34'6	6	-	-	2	13	20	-
NOVEMBRE	14'96	6'61	10'76	20,5	1	5'6	4	3	-	-	-	13	23	-
DESEMBRE	10'93	1'35	6'10	16,5	-4	23'4	9'6	6	-	-	-	16	13	11
ANY 2006	18'66	7'91	13'23			411		79	3	4	12	87	113	42

Carles Illa i Casanova té establerts els següents serveis d'informació meteorològica per internet:

MeteoMoià: <<http://www.elmoianes.net/meteoMoià.htm>>

Visió del temps en directe: <http://www.elmoianes.net/meteoMoià_WebCam.htm>.

Fotografia actualitzada sobre el temps:<http://www.elmoianes.net/meteoMoià_WebCam_Foto.htm>

VIDA MUNICIPAL

Ple extraordinari del 9-11-2006

S'aprova el Conveni de Col·laboració entre l'Ajuntament, el Departament de Salut i el Servei Català de la Salut de la Generalitat respecte a la promoció, construcció i posterior alienació del sòl i l'edifici d'un centre d'atenció primària (CAP) a Moià a favor del Servei Català de la Salut per a la seva posada en funcionament.

S'acorda de designar Josep Montràs Rovira per al càrrec de president del Consell d'Administració de la societat municipal d'Aigües de Moià SA, i Jaume Valldeoriola Castano per al càrrec de gerent.

Ple extraordinari del 16-11-2006

S'aprova provisionalment la modificació de l'Ordenança General de Gestió, Inspecció i Recaptació dels ingressos de dret públic municipals que haurà de regir per a l'exercici 2007 i següents.

Igualment, s'aprova provisionalment per a l'exercici de 2007 i següents la modificació de les Ordenances Fiscals i reguladores del municipi.

Ple ordinari del 28-11-2006

S'aprova el Concert a formalitzar amb l'entitat Refugi d'Animals Abandonats del Moianès per a la realització del servei de manteniment higiènic-sanitari dels animals acollits en les instal·lacions municipals del centre d'acolliment d'animals domèstics.

S'aprova el Concert a formalitzar amb la Sra. Alba Jornet Barandela per a la gestió del centre d'acolliment d'animals domèstics de companyia i portar a terme les actuacions previstes dins el Programa d'Atenció Local d'Animals Domèstics de Companyia (PALADC) de la Diputació de Barcelona.

S'aprova inicialment el projecte tècnic relatiu al Parc Prehistòric de les Coves del Toll.

S'adjudiquen les obres d'enderroc de l'edifici i solar de l'antiga piscina del c/ de Santa Magdalena a favor de l'empresa Garrofer i Roca SA.

S'aprova la subhasta de quatre parcel·les del sector VII - Sot d'Aluies.

S'aprova l'informe ambiental del sector A de la Urbanització de Montví de Baix.

S'aprova el traspàs de la concessió del servei de bar-restaurant del Pavelló Poliesportiu.

S'adjudiquen les obres de «Rehabilitació de les voreres de la carretera de Manresa» (tram comprès entre cruïlla de carreteres i plaça del Moianès) a favor de l'empresa Renay Immobles.

S'aprova la pròrroga del Conveni d'Arrendament dels terrenys de l'abocador de terres i runes situat a la partida de Puigsobirà.

S'aprova la concessió del servei de «Recollida de la fracció orgànica de residus municipals a Moià» a favor de l'empresa Transports Joan Viladrich.

Odontologia conservadora i estètica
Edodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants

Visites diàries de
dilluns a dissabte

CLÍNICA DENTAL MOIÀ

Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg

C/ Sant Josep, 33, 1r, 1a - Tel. 93 820 81 28

EL MOIANÈS FA CENT ANYS SEGONS «EL PLA DE BAGES»

GENER DE 1907

3 de gener de 1907

MOYA. — He de comensar aquesta crònica donant compte de la mort del dipositari de la fe pública d'aquesta vila, dòn Joaquín Oztèt (1), y del conegut propietari y bòn patrici y amic nostre dòn Pau Bataller (2), de la masia Coma de Sant Jaume. Rebin les respectives famílies nostre sentit pèsam.

El senyor Oztèt es substituït interinament pel notari de Manresa dòn Frederic Costa, qui diuen vindrà a Moya dugués vegades al mes pera despatxar els assumtos pendents y 'ls que esdevinguin.

De desitjar es que 's proveeixi aviat y d'un mòdo definitiu la vagant que dexe'l senyor Oztèt.

— El moviment de població ocorregut durant el darrer any a n'aquesta parròquia, ha sigut el següent. Naxements: nòys 44, nòyes 25, total 69. D[efun]cions: cossos, 43, albats 21, total 64. Matrimonis: 21.

— Aquí tots lamentem que s'hagi hagut de sospèndre 'l miting catòlic de protesta, convocat pera 'l diumenge 30 del passat, però còm la causa que ha motivat la suspensió que 's la gran nevada del divendres no estava a la nostra ma evitaria, se procurarà convocarlo novament y molt aviat. No obstant l'inclemència del temps venien comissions de Collsuspina, que reberen la notícia de la suspensió quan estaven en camí. També 's trobava a l'estació pera venir, el conegut orador catòlic dòn Josep Tort y Pozo, president del «Círcol Regionalista de Sant Jordi», de Barcelona.

S'han rebut darrerament adessions al acte, del Comitè de Defensa Social de

Barcelona, Joventut Catòlica de idem, del Centre Moral Instructiu de Gracia y altres entitats y corporacions.

— A Moya s'ha rebut ab gran alegria la següent notícia que fa referència a nostre distingit compatrici dòn Francisco Vihas. Diu axis:

«El tenor Vihas tingué l'honor de cantar al Palau devant dels Reys y real família. Cantà la "Pastoral" de // profeta, el "Racconto" de *Lohengrin* y altres cançons espanyoles.

Vihas rebé moltes felicitacions de la real família y al acabar, el rey li entregà la creu de Alfons XII, dientli: Tingui, lluèxila sobre'l seu pit, que ben merescut ho té.»

Enviem nostra coral enhorabona al genial artista glòria de Moya y de Catalunya, nostre ilustre compatrici dòn Francisco Vihas.

23 de gener de 1907

«El tenor Vinas»

Nostre apreciat conterràni l'eminent artista moyanès dòn Francisco Vihas, acaba d'obtenir altre sorollós triomf en el Teatre Rey al de Madrid.

Tots els periòdics de la Cort, li dediquen grans elogis que a la vegada honren al gran tenor, a Moya y a Catalunya.

L'intelligent redactor de *La Època*, senyor Roda, fa'l següent judici crític que no pòt ser més encomiàstic y que copiem tecstualment:

«Vihas crece por momentos, y por momentos tambien se consolidan su nombre y su autoridad.

El aho pasado fue "Tannhauser" y "Lohengrin"; este aho ha sido todo:

Vasco, el Profeta, Radamés... escalando esas posiciones que aunque no muy gloriosas para el que ya ocupaba las otras, no por eso deben dejar de mencionarse, sobre todo para los que creen que la òpera es eso dramàtico, el apoderarse de los personajes y el saber presentarlos al publico, el hacerlo, el vivirlos.

Lo de menos en Vinas es el arte del cantor: lo notable en él es el arte escènico, su arte dramàtico, el apoderarse de los personajes y el saber presentarlos al publico, el hacerlo, el vivirlos.

Al alabarle por ello, hay que agregar otro elogio mas transcendental y de mas importància. Con artistas así, el publico se va desenganando de sus antiguos ídolos, va exigiendo à los que llegan mas arte escénico que arte vocal, y esta labor educativa, esta direcció seriamente artística, cuando acabe de arraigar serà fruto de los que, como el eminente tenor no vacilan en preferir su interior convencimiento al aplauso de los rutinarios.»

Ens alegrem de còr del nòu triomf de nostre bòn amic En Paco Vinas, que tants admiradors té a Manresa.

24 de gener de 1907

MOYA. — El senyor Cuspinera ha esposat en llurs aparadors del carrer de Fernando, de Barcelona, un preciós pergamí, que 'l personal de la casa «Successors de F. Martí y Palmaròla» dediquen al senyor Bisbe electe de Girona, Mm. doctor dòn Francisco de Pòl (3). Se destaquen en el pergamí els escuts de Catalunya y de Girona, que tenen en el centre el que adoptarà 'l nou Prelat. Sota aquells tres escuts, que estan pintats amb una pulcritut esquisida, hi ha la carinyosa dedicatòria en lletres d'estil gòtic y seguèxen les firmes dels generosos donants. L'artística obra que'ns ocupa ha sigut dibuxada pel nostre compatrici dòn Bartomeu Vilella descendent de la família Vilella que foren masovers de la Condal Sayòl (a) Miquel del Sayòl,

pintoresca masia la més apròp de la vila.

Felicitem coralment al intelligent artista y a la seva apreciable família, entre quina s'hi tròva el beneficiat de la Parròquia Rnt. Roquetà Vilella.

— La Gaceta de Madrit del 15 del corrent anuncia la vacant d'aquèsta Notaria.

— Els successos del diumenge a Barcelona (4), han aumentat l'entussiasme dels pobles de la comarca pera la celebració del míting del diumenge dia 27 del present, tots els dies se reben noves adessions y avisos de nombroses representacions personals al matex. Hi assistirà un catòlic que fou ferit a la sortida del míting de Barcelona, que desde molts dies se li guardava un torn entre 'ls oradors y que are ab mes insistència vòl fer us de la paraula; axis ho comunicà a sos amics a la capital en una visita que li feren.

Pera que l'acte revestèxi tota la importància que l'assunto requerèx, la comissió organitzadora desitjaria que les representacions colectives portessin les banderes y estandarts, y recomana a les representacions de la Comarca de Bages, que axis ho fassin.

Transcripció i notes: Jaume CLARA i ARISA

(1) El notari Joaquim Otzet i Corominas, nascut l'any 1832, havia mort el dia 15 de desembre de 1906.

(2) Pau Bataller i Plana, nascut a Sant Joan de les Abadesses l'any 1856 i pubill de la Coma de Sant Jaume, havia mort el dia 30 de desembre de 1906. La vídua, la pubilla Concepció Coma i Castellar, es casaria en segones núpcies amb Joan Pomier.

(3) Francesc de Pol i Baralt (1854-1914), bisbe de Girona entre 1906 i 1914. No hem sabut identificar cap dels altres protagonistes d'aquesta notícia.

(4) El diumenge 20 de gener, un grup de seguidors d'Alejandro Lerroux s'enfrontà amb els participants en un míting catòlic contra el projecte de llei d'associacions que es feia a la plaça de toros de Las Arenas, a Barcelona, i causà diversos ferits.

BONS AMICS

Sebastià Daví i Segalés, el meu pare, i Benvingut Fàbregas i Arbós eren uns veritables amics de tota la vida i, més endavant, familiars, pel casament de la meua germana gran, la Neus, amb en Lluís, germà del «Venido», tal com l'anomenàvem nosaltres. Aquí els tenim (en la fotografia adjunta, a l'esquerra el meu pare, a la dreta el seu amic), joves, passejant per Barcelona, segurament explicant-se els seus maldecaps i satisfaccions, que, com tothom, devien tenir. Penso en uns anys tranquils, sense desenganys ni desgràcies, a diferència del que els tocà viure durant la guerra civil, en què en Fàbregas va ser alcalde i morí tres mesos abans d'acabar-se la guerra.

D'ofici, en Benvingut Fàbregas era sastre i va anar a viure a Barcelona. Es va casar amb la Matilde i varen tenir una

única filla, Josefina, de tots prou coneguda, amb el caràcter del seu pare. També és llesta, simpàtica, o sigui que quan ens veiem podem parlar de tot, especialment d'anys enrere, de la nostra joventut, si bé ella és molt més jove que jo.

En aquest fotografia, jo me'ls miro i remiro, sobretot al pare, a qui jo no recordo pas així, tan ben plantat i somrient.

Cal Fàbregas era una gran botiga de roba i sastreria, una família acomodada al capdamunt del carrer de les Joies, al costat de l'antiga farmàcia. Eren "vuit germans i les quatre noies portaven la botiga, mentre que els quatre nois anaren a guanyar-se la vida a Barcelona. Avui n'és la mestressa la Montserrat Aliberch i Fàbregas, i tots els familiars hi tenen cabuda... i ella i el seu marit Alfred, tan contents: bona gent i bons amics.

Liduvina DAVÍ

UNA ALTRA CURIOSITAT

Durant la meua col·laboració a LA TOSCA he donat publicitat a algunes curiositats que podien plaure als lectors. Avui em proposo explicar-ne una altra que fa temps que tinc al cap.

El fet succeí en els primers anys de la nostra postguerra. A casa havíem de fer una batuda de cigrons; tractant-se de cigrons, una batudeta. Aquells anys de gana se'n plantaven molts, de cigrons: tant en plantaven els pagesos com els qui no ho eren. Tot per matar la gana, que abundava molt.

L'era escollida va ser la d'en Fermí, també anomenada del Montsech. Compartíem l'era amb un veí que semblament batia cigrons i que feia treballar una mula guita. Mentre es preparava la batuda, els animals eren a l'estable del cobert de l'era, cobert que servia, igualment, per a guardar-hi les eines de batre: tirassos, forques, forçats, escombres, senalles i

tot el que calia, relacionat amb la feina del «batre a potes».

Quan vam tenir la batuda dels cigrons a punt, calents del sol, el pare m'indicà que anés a buscar la mula per fer-la voltar per la batuda. Així, trepitjant les plantes dels cigrons, el gra es despenia de les tavelles.

La mula es trobava, doncs, a l'estable del cobert de l'era, al costat de la mula guita, i era de témer un «raig de coces». L'espai que hi havia de les mules a la paret de la barraca semblava suficient per a esquivar les coces de la «guita». Vaig passar ben arrambat a la paret per esquivar el possible rampell de la mula.

I el va tenir. En passar darrere la mula en qüestió, em va engegar un «raig de coces» que per miracle en vaig sortir il·lès: una pota em va tocar la barba i l'altra el pit, me'ls va embrutar una mica de fens, però sense el més petit dany. En vaig donar gràcies a Déu. Me'n queda el record.

Florenci COLET I BACH

Escorxador Comarcal del Moianès

Zona Industrial
Avda. del Prat, s/n
08180 MOIÀ

Tel. / Fax 93 820 80 84
Mòbil 608 44 21 87
Partic. 93 830 09 20

EXPERIÈNCIES DE LA PRESÓ: CAN BRIANS

n un article anterior ja vaig escriure alguna cosa sobre la presó de Can Brians, a Sant Esteve Sesrovires. Crec que és la presó més gran de les que he visitat. La carretera que hi porta mor allà mateix. A l'entrada, hi ha diverses oficines i una sala d'espera bastant àmplia. S'ha construït en un desnivell força important de la muntanya i cal salvar aquest desnivell a través d'unes rampes que et porten al lloc en què es troben els mòduls o departaments on habiten els presos.

He de confessar que havia de vigilar per no caure, sobretot quan el terra era humit. Els mòduls estan col·locats l'un al costat de l'altre en un corredor molt llarg i ample. En l'un dels extrems hi ha les dependències de la infermeria i psiquiatria i en l'altre el mòdul especial on porten els castigats. En altres llocs del recinte penitenciari es troben dos mòduls més: el dels qui tenen la condemna més avançada i el dels qui surten amb permís sovint i on es troben també alguns presos que per diversos motius necessiten algun tractament especial; en aquest últim mòdul hi vaig conèixer el Carles, com també l'empresari Javier de la Rosa. Igualment hi ha un gran i complet gimnàs, molt visitat pels interns, així com un gran i bonic saló d'actes o teatre. No hi falten uns bons tallers que donen feina a alguns reclusos.

Al final dels patis i camps d'esports hi ha un altre edifici bastant gran: és la presó de les dones. Generalment, en aquesta presó s'hi troben recloses les esposes o companyes dels empresonats en el mateix Can Brians, fent així més fàcil l'encontre entre unes i altres quan

es tenen els permisos corresponents. Algunes vegades es juguen partits de bàsquet mixtos.

En aquest centre penitenciari, el treball de pastoral que hi fèiem no podia pas ser el mateix de Quatre Camins. Jo diria que era un treball més aviat personal i no pas en grup, com podíem fer en altres centres, ja que eren pocs els interns del Maresme i estaven en mòduls diversos. No era gaire el temps que hi podia dedicar, ja que depenia totalment d'un amic que em portava amb el seu cotxe mentre feia feina per algun dels pobles de l'entorn de la presó.

Un lloc que no deixava mai de visitar era una dependència de la infermeria dedicada als malalts psiquiàtrics. En visitava dos d'una manera especial, el Jorge i el José Maria. El Jorge era de Mataró i en tenia per a uns quants anys; el pobre anava sempre mig atordit pels forts medicaments que li donaven. Fa un temps que va morir d'un atac de demència, i potser també de la pallissa que li van donar els funcionaris per poder-lo reduir. El José Maria era un feligrès de la parròquia del Carme a qui havíem ajudat, tot i que ens havia robat més d'una vegada.

Al començament de les meves visites vaig quedar molt impressionat en presenciar com el capellà de la presó administrava la santa unció a un moribund afectat de sida. Podia haver anat a morir a casa seva, però els seus parents el rebutjaven. L'acabaven de portar de l'hospital penitenciari perquè ja no li podien fer res més. Em va impressionar l'aspecte cadavèric del malalt, però sobretot l'afecte i estimació amb què el

tractaven les infermeres, i, encara que ell ja no responia a res, el besaven i l'acaronaven com un germà. Va morir al cap de poques hores. També a la presó hi ha persones que saben acomplir el seu deure molt bé i amb amor.

Unes quantes vegades m'havia fet present a la presó de dones perquè n'hi havia alguna que entrava en el nostre treball pastoral. En aquesta presó et trobaves amb diferents entrebancs, ja que, si parlaves amb una, totes volien venir i et demanaven una sèrie de coses que era impossible d'atendre.

En aquest centre penitenciari de Can Brians et trobes amb les mateixes dificultats dels altres centres, encara que és el més modern. Tanmateix, la superpoblació és la causa més important que fa que no es puguin portar a terme d'una manera profitosa els programes de reinserció. Fa pena veure tanta gent passe-

jant pels passadissos amb una mirada perduda, sense gairebé comunicar-se i veient com transcorren d'una manera tan trista els millors anys de la seva vida, carregant sobre les seves espatlles la solitud, l'abandó i el compliment de penes que probablement no serien tan dures si haguessin pogut comptar amb diners per a poder pagar bons advocats; encara que he pogut constatar que hi ha advocats d'ofici que ho fan molt bé.

A les presons és on es troben, com diu un escriptor, els qui mereixen ser considerats el *grup col·lectiu d'esclaus* de la nostra societat actual, rics en mancances i mancats de tota mena de riquesa, obligats moralment a viure quan només se senten cadàvers ambulants pels patis de la presó o pels carrers del seu poble o ciutat un cop han recuperat la llibertat.

Josep M- OLLER, escolapi

Josep Ma. Ferrer i Serra
Arquitecte

Plaça St. Sebastià, 6, 1r - 7a, 08180 MOIÀ
Tel. 93 820 80 21 Fax: 93 820 76 03
e-mail: arquitectura-ferrer@coac.net

SOBRE LA FESTA DE L'ARBRE FRUITER

A cabo de llegir el comentari que es fa (en LA TOSCA de setembre 2006) sobre *La Festa de l'Arbre Fruiter, després del primer centenari*, signat per Jaume Clara i Arisa. És molt ben detallat, donant dades sobre el llarg caminar d'aquests anys, que potser a la majoria no ens hauria estat possible de recopilar. Assumeixo plenament tot quant menciona en el darrer paràgraf, quan fa referència a la festa d'enguany dient que té una part positiva i una altra de negativa.

Heus ací uns petits suggeriments, pensats, això sí, sense tenir idea del que podrien representar econòmicament ni de si serien adequats a l'acte. Es tracta d'aportar iniciatives, essent així que la festa de l'any 2006 va quedar deslluïda, freda i amb coses fora de lloc.

Quant a la configuració dels actes que representen tot el sentit mantingut durant els primers cent anys, poden considerar-se intocables. El premi als millors arbres, a la vellesa, a la virtut, als guanyadors dels concursos literaris, de pintura i de dibuix, etc., en són el fonament. Però s'hi podrien incloure encara més premis, per tal de donar varietat al conjunt, com ara a les persones que fan que la sardana no es perdi, que prossegueixin les festes tradicionals any rere any, etc.

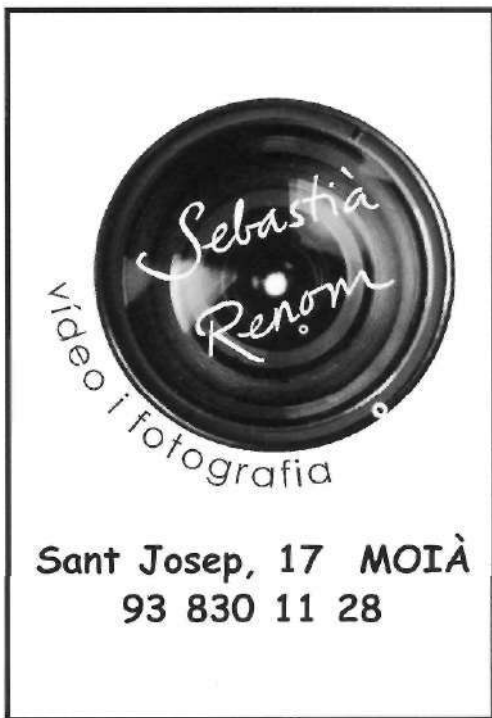
Reconec que és molt difícil ajustar-se al sentit tradicional de la festa en aquests nous temps en què ens trobem, en què tantes coses han canviat. I si aquest apropament es trobés començant pels infants? Avui l'arbre i la natura no són pas tema mancat d'interès, ans al contrari; a les escoles el tema ecològic està al dia: col·legis que dediquen un dia a plantar arbres o on els ensenyen a respectar la natura en general. Aquests infants podrien ser els continuadors de l'obra, perquè de petits la viurien. Organitzant a través de l'escola recitals de cançons, danses, representacions, i sense un sol protagonista, tots se sentirien premiats. Això pot ser un procés lent, però s'arribaria a portar aire

fresc a la diada. Si no s'hi arriba per aquí, els adults no podrem conjugar les èpoques, ja que sempre hi haurà un salt generacional.

Quan es prepara el programa de la festa, suposo que ja hi intervenen un parell de mestres amb les seves iniciatives, uns pares hi aporten també els seus raonaments, vàlida també la intuïció del jove i no descartant pas el suport dels qui entenen aquesta problemàtica i el ple sentit del que no es pot perdre. També l'elecció del president de la festa és important: cal que el seu nom soni a l'opinió pública i que entengui el significat de la festa. Quant a l'espectacle, una part seria dels infants i una altra aniria dedicada al públic en general. Potser així s'evitaria el perill d'avorriment.

Segurament no he dit res apropiat, però així ho he pensat i així, modestament, ho expresso.

Josefina FÀBREGAS

A LA RECERCA DEL NAIXEMENT DE LA RIERA DE SANT JOAN

El naixement de la riera de Sant Joan, lloc encisador, es troba dins el terme municipal de Monistrol de Calders i, juntament amb la riera Golarda, també dita de Marfà, forma el riu Calders, que, a Navarcles, desguassa en el Llobregat.

Començàvem el nostre camí per la pista forestal que comunica Monistrol de Calders amb Granera i Castellterçol. En el primer trencall a la dreta baixàvem fins a la riera de Sant Joan, per deixar constància d'un salt d'aigua únicament visible des de la fondalada, per l'espessa i acolorida vegetació de ribera que, per dir-ho així, protegeix l'indret de l'accés de vehicles, tot-terrenys, quads i motos, que en aquest lloc potser més que en qualsevol

altre constitueixen una veritable plaga, alhora que un perill per a la pràctica de l'excursionisme, condicionant greument el creixement econòmic associat a aquesta activitat lúdica. El terreny confinant el curs d'aigua és objecte d'un intens aprofitament ramader, com ho confirma la presència de vaques i, en algun punt, de cavalls.

A l'alçada del Molí d'en Sala, l'espectacle de les dues basses, i els seus salts d'aigua fins a arribar a la riera, et traslladen per un instant a la Catalunya verda, a llocs com la vall d'en Bas, o Setcases, o... tot i trobar-nos envoltats de pins cremats, de terres desolades... i d'ecologistes que no baixen del seu tot-terreny, amb aire condicionat, ni per contemplar

Molí d'en Sala

una meravella com la que estic descrivint. Més endavant, les altes parets de roca són testimoni fefaent de la força que l'aigua va exercir en èpoques passades. Ens cal meditar sobre l'estat calamitosos de tants i tants indrets interiors, provocat per l'estultícia humana. És clar que, amb els paràmetres de consum actuals, el creixement desorbitat de Barcelona i la seva àrea d'influència ha superat fa temps els minsos recursos naturals disponibles.

Dins els terrenys de la finca de Rubió, ens trobem justament amb el propietari que, en acabar de fer passar les vaques d'un bosc a un altre, ens assenyala l'indret precís on neix la riera de Sant Joan, mitjançant petites surgències o bullidors, que ens temem que no podrem retratar adequadament, ja que disposem únicament de màquines fotogràfiques, i aquí fóra més adequat portar material que permetés recollir imatges en moviment. Tenim el que tenim i, atès

aquest fet, ens haurem de conformar amb el que finalment resulti del nostre treball. (Les fotografies són de Tomàs Irigaray.)

Contemplem en la llunyania la majestat imponent de la casa de Rubió, que haurem de visitar en una nova ocasió, potser quan ens plantejem d'accedir fins a Sant Llogari de la Sala. Avui la nostra recerca de les fonts de la riera de Sant Joan ha estat, a més d'un èxit, una sortida plena d'encant, accessible fins per a persones de poc caminar, i amb l'únic inconvenient del tràfic motoritzat i la subsegüent polseguera.

Abans de tornar, passem per Monistrol de Calders. El punt d'informació està obert i ens faciliten els darrers plànols que, des de la Diputació i el Consorci del Moianès, pretenen consolidar una oferta turística que sigui la base d'un mínim desenvolupament econò-

Naixement de la riera de Sant Joan

Riera de Sant Joan amb Rubió al fons

mic. En un moment o altre caldrà seleccionar quina mena de turisme volen tenir, o, en tot cas, presentar ofertes per a uns i per a altres, de forma separada, per tal de minimitzar el risc per a tothom.

En el camí de tornada fins a Sabadell ens cal creuar el desert de Sant Llorenç Savall. El pas del temps ens fa témer que, llevat d'accions de repobla-

ció actives i repetides, el que ara és únicament un problema estètic acabi esdevenint un problema de seguretat, per l'evident risc d'esllavissades en una hipòtesi de pluges intenses. Confiem que els responsables ho tinguin en compte.

Antonio MORA VERGÉS
(Sabadell)

GAS-OILS ROVIRA, S.L.
CALEFACCIONS INDUSTRIALS
AGRÍCOLA

MOIA Avda. Zona Industrial. s/n
Tel. **830.12.25**

AVINYÓ Antoni Pont, s/n
Tel. **838.72.78**

CALDERS Crt. de Manresa Km 18,4

REPSOL

Campsa

L'ESPLAI

Heus ací les activitats de l'Associació de Gent Gran de Moia (l'Esplai), que extraïem dels butlletins núms. 124 i 125 (novembre i desembre 2006).

Dijous dia 12 d'octubre, actuació dels Cantaires de l'Esplai a Sallent.

Dissabte dia 4 de novembre, actuació dels Cantaires de l'Esplai a Sant Vicenç de Castellet.

Diumenge dia 5 del mateix mes, a les sis de la tarda, castanyada i ball, animat per Angelet, i sorteig d'una toia.

Dimecres dia 8, excursió a Olot, amb visita al Montsacopa, el Museu dels Volcans, dinar, cafè-concert, visita al Museu Comarcal de la Garrotxa i a la Casa-Museu Can Trinxeria.

Divendres dia 10 a les sis de la tarda, conferència del naturòpata Josep M. Arjona sobre respiració, alimentació i vida sana.

Diumenge dia 12 a les sis de la tarda, actuació de la coral La Fònica, de Freixinet-Riner (Solsonès), i sorteig d'una toia. L'acte va tenir molt èxit.

Diumenge dia 19, a la mateixa hora, actuació del taller de teatre de l'Associació

de la Dona de Caldes de Montbui, que posà en escena la comèdia *El millor dependent del món*. Sorteig d'una toia. Hi va assistir un nombrós públic.

Diumenge dia 26, també a les sis de la tarda, ball animat per Raimon i sorteig d'una toia.

Diumenge dia 3 de desembre, a les sis de la tarda, ball animat per Rafel.

Diumenge dia 10 del mateix mes, també a les sis de la tarda, actuació del grup del Casal de Gent Gran de Cardona, La Faràndula, amb l'esfenificació de *Cançons de la nostra vida (la ràdio dels anys cinquanta)*, i sorteig d'una toia.

Divendres dia 15, excursió a Castell d'Aro, amb visita al nucli històric, al Museu de la Nina i a l'església de Santa Maria; també desplaçament al monestir cistercenc de Solius, amb visita al museu-exposició de diorames nadalencs. Dinar a Platja d'Aro. Sobretaula amb música i ball.

Dissabte dia 16, a les set del vespre, actuació de l'escola moianesa de dansa Somnis amb l'espectacle *Una nit de somnis*.

Diumenge dia 17, a les sis de la tarda, ball animat per Josep Maria d'Avinyó i sorteig d'una toia.

Diumenge dia 24, a les quatre de la tarda, cantada de nades pels alumnes de l'Escola Municipal de Música de Moia.

Diumenge dia 31, a les sis de la tarda, projecció de la pel·lícula *Norma-Rae*, ambientada en una fàbrica tèxtil.

CLÍNICA PODOLÒGICA MOIÀ

DR. Carme Mendoza Saura
M^o Col. Podologia 1.113 / M^o Col. Infermeria 34995

TRACTAMENTS DE PODOLOGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 - 08180 MOIÀ

CAMINADES PEL MOIANÈS

continuant el cicle de caminades curtes per diferents llocs del Moianès, que organitza Rivendel, el dia 10 de desembre es va fer la dinovena caminada. A les nou del matí vam sortir des de la plaça Catalunya o dels ànecs, de Moià, cap a l'avinguda de la Vila, carrer del Remei i carretera de Manresa, per, a l'indret de la plaça del Moianès, anar cap al camí de les Creus i al final agafar un corriol que, amb una forta pujada, ens faria arribar al pla dels Pins, al trencant del camí asfaltat de Montbrú-Serramitja, lloc des del qual es veu una bella panoràmica del poble, del pla de Moià, de les costes que l'envolten i també del Montseny, allà lluny, cap a la banda de llevant.

Tot seguit vam fer un tros de camí en direcció nord per anar a trobar el trencant de Vilarjoan. Ara ja amb camí de terra altra vegada, vam seguir en direcció oest per passar pel costat de bassa Codina, camí de Vilarjoan. Abans d'arribar-hi, però, vam trencar a mà dreta, a l'indret anomenat l'Arc de Triomf, i vam baixar cap a la font del Molí de Vent, que no rajava gens, i un tros més avall vam anar a veure la balma de Vilarjoan. Prosseguírem camí avall per anar a travessar la riera de l'Om a l'indret de la font del Quelic. Aquesta sí que raja, però com que és tan arran de riera ha quedat com una font de bassal i es confon amb el llit de la riera.

El grup de caminaires a dins de la capella de la Moretona

Passada la riera de l'Om vam continuar en direcció nord fins al trencant que hi ha al peu d'un camp des del qual es veu la carretera de Manresa a Moià. Allà vam girar en direcció a ponent per un camí de desemboscar que va entremig de pins fent ziga-zagues tot pujant pel serrat o pla del Vilardell. A mitja pujada vam poder veure les restes d'un forn de calç, **molt** malmès i gairebé cobert de farda. Tot seguit vam anar a trobar la carretera de Manresa-Moià, a l'indret anomenat els Dotze Apòstols. Vam travessar la carretera i arribàrem en poca estona a la Moretona, gran casa senyorial de planta quadrada amb teulades a quatre vessants, casa de les més antigues del terme, que ha sofert moltes modificacions al llarg del temps i que encara es conserva molt bé gràcies a la cura que en tenen els seus propietaris. Actualment a la masoveria hi viu una família que, a més de tenir cura de la terra i de la casa, té un ramat d'ovelles que els ajuda a subsistir en aquesta feina tan dura com és fer de pagès.

Allà vam esmorzar a Pescalforeta del sol tardoral i després vam tenir ocasió de visitar la capella, que està molt ben conservada i cuidada. Aquesta capella es va **fer** per substituir la que hi havia en un altre indret ben proper. És dedicada a la Immaculada Concepció i compta amb un mausoleu. Fou construïda l'any 1904, de

manera que ja ha complert els seus primers cent anys.

Com a regal de Nadal, l'organització de l'excursió, a més d'una breu explicació sobre la història de la casa, va preparar un petit recital de música, que va interpretar al teclat Carme Cuní, jove professora de piano. També ens varen explicar una llegenda nadalenca acompanyada amb música i, per acabar, ens regalaren una bosseta amb herbes aromàtiques. Per la seva banda, la propietària de la casa, Concepció Mateu de Morató, ens va obsequiar amb begudes refrescants i galetes, gest que li agraïm ben sincerament, com també li agraïm que ens obrís la porta de la capella per tal de poder-la visitar.

Després de la celebració pre-nadalenca vam continuar l'excursió, ara ja de tornada, passant pel camí que hi ha **pel** cantó de la Moretona cap a Bossanya, casa que no vam veure, ja que vam seguir pel camí (l'antic camí ral) que va paral·lel a la carretera i que queda apartat de la dita casa. Vam arribar fins al pont de la riera de l'Om i entràrem a la vila pel capdavall de la Mànega, lloc on vam donar per acabada l'excursió, **tot** esperant la propera, a veure per on ens portarà.

Sebastià PADRISA

✓ LAMINES IMPERMEABILITZANTS
✓ PREPARATS ASFÀLTICS
✓ MÀSTICS I PERFILS PER A JUNTS
✓ AÏLLADORS TÈRMICS I ACÚSTICS

✓ ADITIS PER A MORTERS I FORMIGONS
✓ PINTURES PER A LA CONSTRUCCIÓ
✓ PRODUCTES ANTICORROSIUS

ASFALTEX
Prestigi en Impermeabilització

Ctra. Molins de Rei a Rubí, km. 7,3 VALLDORREIX (Barcelona) ☎ 936 747 112 - Fax 935 894 393 E-mail: asfaltex@adex.es http://www.asfaltex.com

CAMPANADES

OVNIS, EXTRATERRESTRES I CINE ANTI-DISNEY

Quan Steven Spielberg, conegut director de cine, divulgà la idea dels ovnis i dels extraterrestres (E.T.), aquest ambient era tan general que l'empresa Gallup féu una enquesta sobre el tema i el resultat revelà que un 57% dels enquestats creien que eren un fet real.

Tots poguérem veure aquella pel·lícula en la qual se'ns mostrava una invasió a la Terra d'ovnis hostils procedents d'una altra galàxia, els quals, literalment, arrencaren una ciutat de l'estat d'Arizona i la traslladaren en un altre planeta. Spielberg, de jovenet, sortí a veure de debò una pluja de meteors, prodigi que accentuà en ell, encara més, la fantasia de creador de somnis.

Deixant ara la idea de banda, he observat que el cine actual es decanta cap a pel·lícules el protagonista de les quals és un monstre. Una princesa encantada renuncia a la seva bellesa. Escull ser lletja per tal de poder viure tota la vida amb el monstre. Avui hi ha una revolta contra el cine de Walt Disney i les princeses encantades. Com si el jovent digués: «Jo em caso amb qui vull, sigui com sigui, contra costums i tradicions.»

LA CULTURA DE LA QUEIXA I LES EXCUSES

Avui tots tenim la murrieria de treure'ns de sobre qualsevol ombra de culpabilitat. Acudim a la teoria, divulgada, segons la qual totes les dolenteries o bertranades que fem tenen l'arrel en la nostra infància. Potser ens varen desma-

mar massa aviat o vàrem tenir un pare massa sever. La nostra època la qualifiquem com «l'època de les excuses», d'anar a furgar en el subconscient. L'escriptor Josep Pla en diu «el subsòl de la persona». Hi ha persones que sempre miren sota el llit.

Jove o no tan jove, avui qualsevol criminal, ja al banc dels acusats, pot adreçar-se al fiscal que l'acusa: «Miri, senyor fiscal: no s'ho prengui tan a la valenta contra mi; vostè no sap que dins la meva fantasia hi ha algun ressort que m'impulsa a actuar irresponsablement, com si jo fos una marioneta.»

Avui qualsevol lladre o assassí vol ser considerat una persona «tocada». Però, com diu un comissari, advocat, de la secció d'homicidis, si qualsevol persona que mata o assalta la considerem un desequilibrat social, tots els crims del món restarien impunes, sense càstig.

Aquest tema no el podem agafar tan a la lleugera com aquell capellà que, segons diuen, a un que, agenollat, es confessava d'haver matat una persona, el capellà li deia: «Quantes vegades, fill meu, quantes vegades?» Quasi com si el capellà, bon home, el convidés a tornar-hi, si el perdó és tan fàcil.

Actualment, si els lletrats s'ho proposen, assessorats per psiquiatres, vistos els mòbils profunds dels crims, ens poden fer creure que tots som innocents. El carro se'ns en va pel pedregar. A les nostres ciutats i pobles ja hi bufa aquest vent.

Mn. Pere CAMPÀS BONAY

FESTES NADALENQUES

En aquest article intentem un resum de les activitats desenvolupades a Moià amb motiu de les festes nadalenques.

El dimecres dia 20 de desembre es va fer a l'escola pública una vetllada nadalenca.

Els dies 22, 27, 28 i 29 de desembre i 2, 3, 4 i 5 de gener, de nou a una del matí i de tres a cinc de la tarda, es va desenvolupar a l'escola Josep Orriols Roca un «Casal de Nadal» per a nens i nenes de 3 a 12 anys, organitzat per «Mout-te. Oci, lleure i diversió». Els mateixos dies, de nou del matí a tres de la tarda, es desenvolupà un altre «Casal de Nadal», amb l'eslògan «La màquina dels contes», a la casa de colònies de Vilalta.

El dissabte dia 23 de desembre, a les vuit del vespre, es van fer a l'Ateneu els «Neo-Pastorets del Cau», organitzats per l'agrupament escolta. Després, al

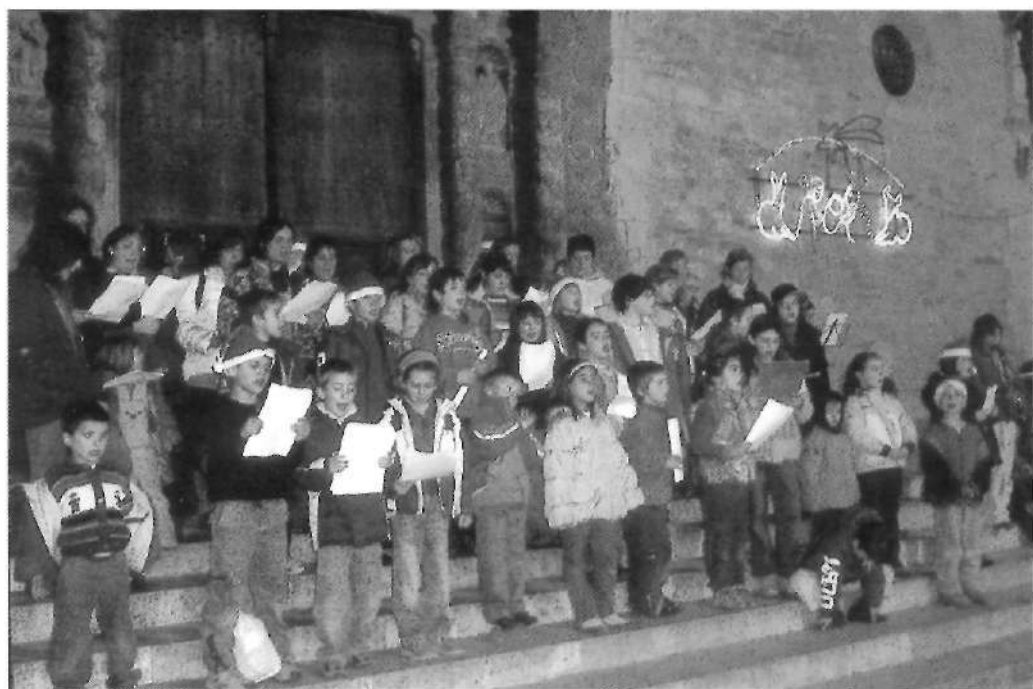
mateix lloc, una «Pintxo Party. Assaig general de Cap d'Any».

Els dissabtes 23 i 30 de desembre, a les nou del vespre, es va oferir a l'església parroquial el muntatge audiovisual *Les veus del pessebre*, amb text i música de Glòria Pons, dibuixos de Laura Vilardell, arranjaments musicals de Salvador García i col·laboració del grup Pedres Vives. Pel gener el mateix muntatge s'havia de fer a l'Estany i a Sant Feliu Sasserra. En ocasió d'aquests actes es féu el sorteig d'una panera a benefici de Càritas Parroquial.

El diumenge dia 24 de desembre a les dotze del migdia tingué lloc a l'Esplai l'espectacle *El somni de Papageno*, amb text i guió de Joaquim Mas i música de Mozart, a càrrec del Grup Òpera Oberta, acte organitzat per l'Escola de Música i Joventuts Musicals.

Vetllada nadalenca a l'escola pública (20 desembre)

Cantada de nades davant l'església (24 desembre)

El mateix dia 24 s'inaugurà l'exposició de diorames (oberta fins al 28 de gener) dels Pessebristes de Moià, al seu local social de la plaça de Sant Sebastià, 5. Abans s'havia dut a terme un curset de pessebrisme, amb bon èxit (i els pessebristes aprofiten l'ocasió per a convidar tothom qui vulgui a participar en el curset de l'any vinent). Els expositors d'enguany són: Pere Abancó, Josefina Alsina, Jaume Canadell, Anna Castano, Josep Farràs, Ramon Forcada, Valentí José, Ferran José, Josep Martínez, M. Antònia Mas, Carme Palos, Leonor Roca, Rosa M. Rosich, Irene Roqueta, Nati Sahé, Lluís Serra i M. Àngels Vilalta.

També la vigília de Nadal es va fer l'habitual campanya «La llàntia solidària» de Mans Unides contra la Fam. Un grup de nois i noies va passar-se tot el dia venent llànties, també postals de Nadal, confeccionades per una noia de la catequesi parroquial, i clauers. Es van recollir 798 euros. El grup local de Mans Unides dona les gràcies a tots els col·laboradors

i convida nens i nenes a participar en les seves activitats benèfiques.

A les sis de la tarda del mateix dia es va fer, a la plaça del Colom, el caga-tió, amb animació musical del grup Encara Farem Salat. L'acte era organitzat per la Cultura de la Dona i l'ajuntament. Més tard es féu una cantada de nades davant l'església parroquial.

A les dotze de la nit es va celebrar a la parròquia la Missa del Gall, cantada per la Coral de Moià.

El dimarts dia 26 de desembre, festa de Sant Esteve, a les dotze del migdia, va tenir lloc al temple parroquial el Concert de Sant Esteve, amb dues parts: en la primera, la Coral de Moià va oferir cinc cançons; en la segona, la soprano Teresina Gardy, el tenor Ian Vidal i el pianista David Martell van desgranar una dotzena de cançons vàries. El concert tenia un caràcter benèfic a favor de Càritas Parroquial.

El divendres dia 29 de desembre a les nou del vespre tingué lloc a l'església

Els Carters Reials (31 desembre)

**Els àngels que obrien
la cavalcada dels Reis (5 gener)**

parroquial de Castellterçol, amb assistència de públic moianès, un concert de l'Orquestra de Cambra Sforzato, amb obres de Corelli, Mozart i Johann Strauss.

El diumenge dia 31 de desembre, a partir de la una del migdia, els Carters Reials, asseguts en un solí davant l'església parroquial, reberen les cartes dels infants, en acte organitzat per la Comissió de Reis i l'ajuntament.

El divendres dia 5 de gener, a les set del vespre, els Reis d'Orient arribaren a Moià per la carretera de Vic, recorregueren l'avinguda de la Vila i oferiren una recepció als infants a l'església parroquial. Després visitaren l'Hospital-Residència, la Llar dels Avets i domicilis d'infants malalts.

Durant les festes nadalenques el Cercle Artístic del Moianès i l'Associació de Botiguers i Comerciants van convocar un concurs de pessebres, aparadors i ornamentació de façanes. Heus-ne ací el resultat:

El Rei Blanc saludant des de la seva carrossa (5 gener)

Els Tres Reis en la recepció a la mainada (5 gener)

—pessebres: primer premi, Molist;
segon premi, Josep Coll;

—aparadors: primer premi, Cal Vives;
segon premi, Ferreteria Estrada;

—façanes: primer premi, Josep Fonts;
segon premi, Garròs.

Val a dir també que l'ajuntament s'en-
carregà de posar lluminàries als carrers
més cèntrics de la vila.

En resum, unes festes nadalenques
amb bastants actes i dins un clima sec i
poc fred.

UN NOU LLIBRE D'ALBERT PARAREDA

L'escriptor moianès Albert Parareda i Franquesa ha publicat recentment un nou llibre: *Niàgara, el tro d'aigua*, ed. Barcanova, col·lecció Càlam, Barcelona 2006, 608 pàgines. Ell mateix el va presentar a la nostra vila el 15 de desembre (vegeu article de la Biblioteca). Es tracta d'una novel·la històrica (sobre la colonització del Canadà en el segle XVII), amb aventures, amor, violència, filosofia de la vida... Bo i felicitant l'autor i desitjant-li èxit, reproduïm a continuació (amb algun retoc) la nota biogràfica i la síntesi argumental que apareixen en les cobertes del volum.

Albert Parareda

Nascut a Moià l'any 1947, viu a Sant Martí de Llémena (Gironès). Periodista i escriptor, ha publicat a l'Editorial Barcanova les obres següents: *Aprendre a morir, aprendre a viure* (2002), un assaig per a prendre consciència de tot allò que fa referència a la mort i que fou finalista del premi Joan Maragall d'assaig; *Via fora, lladres!* (2003), un estudi histò-

ric sobre la revolta dels pagesos de remença contra la servitud feudal, i *Buda, el lotus blau* (2004), una biografia de Buda i una explicació elemental de les essències del budisme.

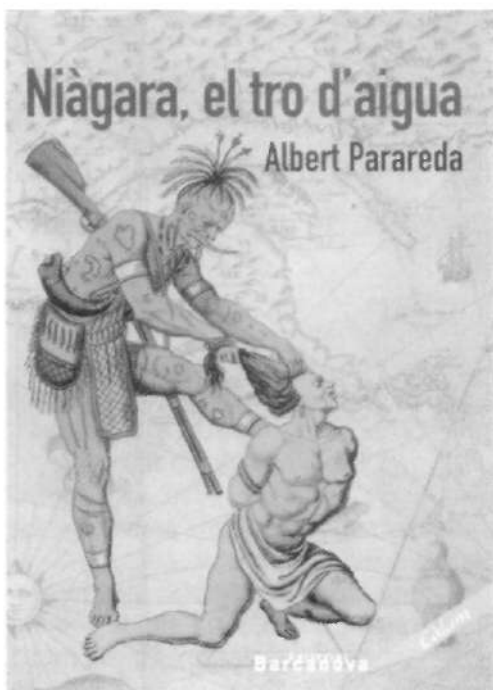
Els lectors que vulguin saber en quines fonts s'ha inspirat l'autor per a escriure *Niàgara, el tro d'aigua*, poden

consultar lliurement la web www.barcanova.cat, on trobaran més informació històrica, dividida en capítols, com la novel·la.

Síntesi argumental

Quan en Marc Bordeneuve arribà a Quebec l'estiu de 1626, la colònia francesa era ben poca cosa. Només una seixantena de persones, la majoria homes, s'arriscaven a passar l'hivern en aquell petit assentament, l'únic nucli habitat pels blancs en les immenses solituds del Canadà d'aleshores.

Samuel Champlain, el fundador de Quebec i governador de la colònia, deia que França havia de construir forts i portar urgentment nous colons a la vall del riu Sant Llorenç. Si aconseguien controlar el riu, tindrien a les mans la clau que

obria la porta dels Grans Llacs i controlarien el cor de l'Amèrica del Nord. El conflicte amb els anglesos, que també havien iniciat una cursa frenètica per emparar-se d'aquell territori verge, era inevitable. I, enmig d'aquell ball d'interessos colonials, hi havia els pobles autòctons, que els blancs feien servir, sense miraments, com a peons de la seva política i com a carn de canó en les seves guerres.

En Marc, que havia d'aprendre la llengua dels attawandarons i preparar el terreny perquè arribessin els missioners jesuïtes i, més tard, els colons, era la

punta de llança de la colonització francesa. La feina que li havien encomanat era la mateixa que havia fet Étienne Brulé amb els indis hurons. El que en Marc no podia preveure era que es tomaria a enamorar, que tindria un fill, que els anglesos ocuparien Quebec i que, com a conseqüència de tot plegat, hauria de passar vuit anys vivint amb els attawandarons. Quan sabrà que els francesos han tornat al Canadà, intentarà de totes passades arribar a Quebec per embarcar-se de nou cap a França. Uns esdeveniments imprevisos, però, el faran canviar d'idea.

BIBLIOTECA

El divendres dia 1 de desembre a les vuit del vespre vam gaudir d'un recital de poesia a càrrec de membres de l'entitat Moianès Solidari, acompanyat d'un audiovisual del fotògraf Joan Guerrero amb motiu de la presentació a Moià del llibre *Amb ulls dels pobres*, del bisbe Pere Casaldàliga i el mateix J. Guerrero.

El divendres dia 15 del mateix mes i a la mateixa hora l'autor moianès Albert Parareda va presentar la seva novel·la *Niàgara, el tro d'aigua*, com es pot veure en la fotografia adjunta.

Entorn de Nadal hem tingut dues activitats adreçades als més xics: el divendres dia 22 de desembre, «Contes de Nadal», a càrrec de la rondallaire Mireia Vidal; el dijous dia 28, diada dels Sants

Innocents, taller de llufes, nades i altres manualitats nadalenques.

Pels Reis, Ses Majestats ens van portar una col·lecció de pel·lícules en català, que ja tenim a la vostra disposició.

Fins al 21 de gener hem tingut exposada la mostra «Espace», aquarel·les de la pintora moianesa Neus Mas i Estiragués.

UN NOU DVD D'EN PICANYOL

Com és sabut, el dibuixant moianès Josep Lluís M. Picanyol ha publicat diversos audiovisuals de format DVD amb producció gràfica seva. Recentment n'ha tret a la llum un altre, que cal destacar, perquè afronta un tema major i perquè li ha comportat molta dedicació. Es tracta del titulat *Descobrim la Bíblia. Nou Testament*, editat per BCN Multimedia. Tot seguit traduïm al català la ressenya publicada dins «La Vanguardia» del 24 de desembre proppassat i signada per Oriol Domingo.

Jesús per a infants reflexius

Pares i tutors transmeten als seus fills uns valors personals i comunitaris d'una manera que inevitablement és tenyida d'agnosticisme o de religiositat. Aquesta darrera pot ser, per exemple, en la seva versió de sentit cristià.

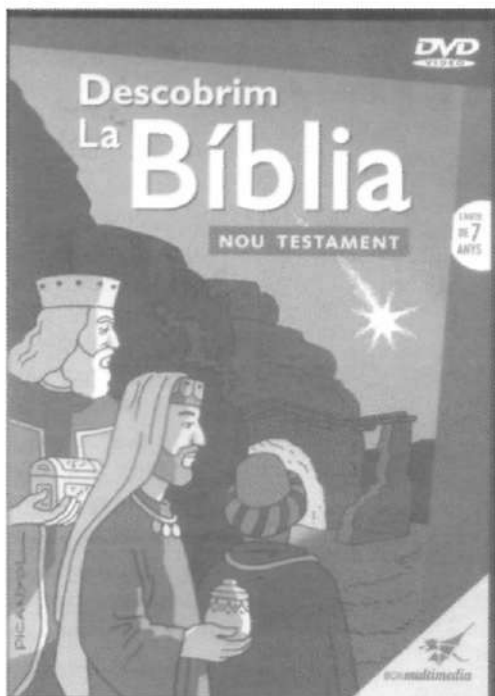
Cal realitzar una transmissió de valors i d'explicacions sobre la realitat humana i del món que no sigui com una piconadora que aixafi el sentiment i la mentalitat dels infants, ni s'imposi d'una manera memorística. I és que és possible la transmissió d'una missatge i dels seus valors que sigui efecuada d'una forma al màxim de respectuosa.

En definitiva i en síntesi, hi ha un Jesús —una vida i unes paraules de Jesús— per als infants reflexius. Perquè els infants, a partir de set anys, també senten, pensen, imaginem, ploren, riuen, juguen, discuteixen, protesten i, per què no?, resen si els seus pares resen i no resen si els seus pares no resen.

En aquest context acaba d'aparèixer, en català i en castellà, el DVD i el vídeo *Descobreix la Bíblia* (www.bcnmultimedia.com), el número u del qual és dedicat al Nou Testament, que inclou trenta-dos episodis que giren entorn del personatge, les paraules i l'actuació de Jesús de Natzaret. El número dos de *Descobreix la Bíblia* s'està tot just confeccionant i anirà dedicat a l'Antic Testament.

Aquesta és una obra audiovisual i interactiva. Es tracta, pel seu estil i enfocament, d'una aportació inèdita al coneixement dels passatges bíblics. És una bonica i didàctica pel·lícula de dibuixos animats. Així els infants poden aprendre, sentir i reflexionar, individualment o en grup, a través d'imatges, textos i jocs entorn de passatges bíblics o d'obres d'art de la història de la pintura universal.

En qualsevol cas, tot aquest trajecte educatiu té, des del començament, un contingut que pot ser útil per als creients i també per als qui estan únicament interessats en qüestions culturals. I és que és possible una aproximació a les històries bíbliques (veterotestamentàries i neotestamentàries) com un fet cultural, àdhuc per als qui procedeixen

xen d'altres cultures religioses en una societat que avui és més laica i pluricultural que ahir.

Els autors de l'audiovisual sostenen que aquesta obra no substitueix pas la labor dels catequistes, sinó que és un instrument d'ajut. La realització de *Descobreix la Bíblia* ha estat efectuada molt acuradament. Els seus textos són els originals dels Evangelis amb la seva característica puresa i sobrietat. Són textos llegits —per exemple, pels actors Abel Folk i Jordi Vila— d'una manera

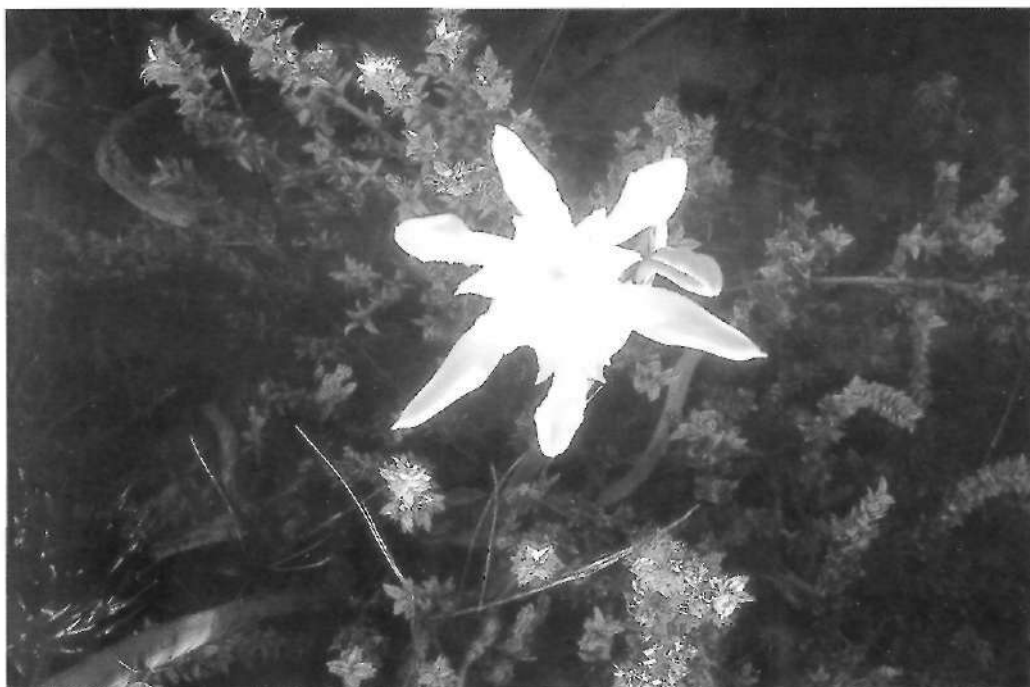
natural, sense ampul·lositat i sense afectació. La banda sonora és una creació original del músic Marc Dalmases. La interpretació es duu a terme amb flautes i percussions reals.

Les il·lustracions, molt documentades, tenen un caràcter realista, de traç net i transparent, amb un color molt acurat, cosa que és pròpia de la manera de fer del seu autor, Picanyol, el dibuixant resident a Moià que és el creador de personatges tan entranyables com Ot, el brui-xot, i els Otijocs.

CURIOSITAT

Caminant pels sorral·ls dels esculls del cap Trafalgar, a la província de Cadis, vaig veure una joia de la natura que molt rarament es troba. Era un lliri de mar. És la flor més meravellosa que hom troba sobre l'àrida sorra. És d'un blanc immaculat i té una aroma

exquisida. Així que el vaig veure em van venir a la memòria uns versos de Miquel Costa i Llobera. De tornada a casa, vaig consultar les obres completes d'aquest gran poeta mallorquí. A la p. 76 hi ha «La cançó de Na Ruixa-mantells», que us resumeixo:

*Passant gemegosa com fa la gavina
que volta riberes i torna a voltar,
anava la boja del Camp de Marina
voreta la mar.*

*Descalça i coberta de roba esquinçada,
corria salvatge, botant pels esculls,
i encara era bella sa testa colrada,
la flor de sos ulls.*

*Color de mar fonda tenia les nines,
corona se feia de lliris de mar,
i arreu enfilava comets i petxines
per fer-se 'n collar.*

*Així tota sola, ran ran de les ones,
ja en temps de bonança, ja en temps de
maror,
anava la trista cantant per estones
l'estranya cançó.*

*«La mar jo avorria, mes ja l'estim ara
des que hi té l'estatge l'amor que em fugi.
No tinc en la terra ni pare ni mare,
mes ell és aquí!*

*»La mar el volia, jamai saciada
de vides, fortunes, tresors i vaixells;
i d'ell va fer presa dins forta ventada
Na Ruixa-mantells.»*

*Així tota sola, ran ran de les ones,
ja en temps de bonança, ja en temps de
maror,
anava la trista cantant per estones
l'estranya cançó.*

*Un vespre d'oratge finí son desvari:
son cos a una cala sortí l'endemà;
i en platja arenosa, redós solitari,
qualcú l'enterrà.*

*No té ja sa tomba la creu d'olivera,
mes lliris de platja bé en té cada estiu,
i sols ja hi senyala sa petja lleugera
l'au ce 11 fugitiu...*

El més curiós és que, dues poesies
més enllà, hi ha la que té per títol «Lliri
de mar», que, resumida, diu:

*Damunt l'arena morta
que és platja de la mar
i en salitrós secà
ni un bri d'herba comporta
que hi puga verdejar;*

*allà on les petxines
floreixen solament
com un esfullament
de roses submarines
que hi llança la rompent;*

*a on no hi fa brostada
ni sols fonoll marí;
l'agost ara hi nodrí
flor fina i perfumada
com no en té cap jardí.*

*Quan el vespral misteri
corona l'horitzó
amb nimbe de visió,
i sura a l'hemisferi
efluvi d'oració,*

*llavors eixes flors belles
confoses, blanquejant,
tenen suprem encant,
com si passàs per elles
un esperit errant.*

*Llegendes oblidades
un creu sentir llavors
de verges anegades,
que en l'arena enterrades,
hi fan néixer cada any aquestes flors.*

Suposo que quatre anys més tard,
després d'escriure «La cançó de Na
Ruixa-mantells», el poeta va continuar
captivat pels lliris de mar, i va lligar així,
com us ho he copiat, aquestes dues poe-
sies. Per això titulo aquest escrit «Cu-
riositat».

Teresa CODINA

PUBLICACIONS

En aquesta secció donem compte de publicacions relacionades amb

Moià o el Moianès o bé d'informació publicada sobre la nostra vila i rodalia i la seva gent. Distingim tres apartats: llibres, revistes i diaris.

Llibres

En l'apartat de llibres, aquesta vegada ens referim a *Monistrol de Calders. El poble dels pagesos enginyers*, de Gustau Erill i Pinyot, amb fotografies de Jordi Gual i cartografia de Llibert Manent. Llibre de 104 pàgines, profusament il·lustrat, que constitueix una toponímia d'aquest municipi moianesenc. Editat per l'ajuntament de Monistrol, fou presentat a la mateixa població el dia 17 de desembre, en un acte que comptà amb la intervenció de l'estudiós moianès

Monistrol de Calders

El poble dels pagesos enginyers

Gustau Erill i Pinyot
Jordi Gual i Puig (fotografies)
Llibert Manent i Oristrell (cartografia)

Ramon Tarter. Se'n poden adquirir exemplars al Consorci del Moianès.

Revistes

En l'apartat de revistes i començant per les editades a Moià o rodalia, hem vist:

—el número 11 (15 novembre 2006) de «Moià més», butlletí de l'Ajuntament de Moià, amb 8 pàgines d'informació municipal;

—el número 86 (novembre-desembre 2006) de «Tretze Veus», portaveu del Servei de Catequesi de l'Arxiprestat del Moianès, amb 4 pàgines de temàtica catequètica;

—el número 13 (desembre 2006) de «El Vaixell de Paper», butlletí de l'Associació Rusc i Avets (Tordera-Moià), amb 16 pàgines sobre aquesta associació benèfica;

—el número de desembre 2006 de «El Castell de Calders», butlletí de l'Ajuntament de Calders, amb 20 pàgines de temàtica municipal;

—el número de desembre 2006 de «L'Opinió», butlletí de l'agrupació local de Moià del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC), amb 4 pàgines de temàtica municipal.

Passant a les revistes editades a fora, hem vist:

—els números 1063 i 1064 (novembre 2006) de «Cavall Fort», amb sengles articles divulgatius Maria Àngels Petit i Mendizàbal (titulats *Un indret anomenat Fenícia* i *Una altra de fenicis: el comerç mut*) i les habituals col·laboracions del ninotaire Picanyol;

—el número 57 (IV trimestre 2006) de «Llengua Nacional», amb treballs de tema lingüístic dels filòlegs moianesos Carles Riera i Josep Ruaix i una recen-

sió del llibre *Obra poètica* de Manuel Bertran i Oriola signada per Núria Ventura;

—el «Full Diocesà» de Vic-Solsona de 17-12-2006 amb l'article *Poesia, i bon Nadal!*, de Carles Riera.

Diaris

Passant als diaris, hem trobat les següents notícies (que donem per ordre cronològic i, si no diem res, es tracta del diari manresà «Regió 7») d'interès per a Moià i rodalia i la seva gent:

—13-11-2006 («El 9 Nou»): «S'ha constituït a Moià la societat Fusteria i Ebenisteria Leyva, SL, a la ronda de la Bòvila, 12, baixos».

—21-11-2006: «Detingut un jove de Moià acusat de robar una moto de cros». «La farmàcia és gairebé com un confessionalari», breu entrevista a Manuel Almodóvar i Salvat, farmacèutic de l'Estany, dins la secció «Gent de casa». La «meteoimatge» és un bosc de Sant Privat d'en Bas, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa.

—23-11-2006: «Un tràiler queda encaïllat durant dues hores en un carrer de Moià».

—27-11-2006: la «meteoimatge» és una posta de sol a l'Estany, foto enviada a la redacció per Carles Illa.

—28-11-2006: «La pintura m'enriqueix d'una altra manera», breu entrevista a Manel Doblas, pintor de l'Estany, dins la secció «Gent de casa».

—29-11-2006: «Moià apuja les ordenances fiscals el 3'5% i el MAP-ERC demana que es justifiqui l'increment». La «meteoimatge» és un rovelló en un bosc, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa.

—30-11-2006: la «meteoimatge» és una posta de sol a Menorca, foto enviada a la redacció per Carles Illa.

—1-12-2006: «Castellterçol té a punt una nova edició de la fira d'hivern».

—2-12-2006: la «meteoimatge» és un aspecte de la Fageda d'en Jordà (Garrotxa), fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa.

—4-12-2006: «La Fira d'Hivern omple a Castellterçol amb parades d'aliments i d'artesanía».

—4-12-2006 («El 9 Nou»): «Diorames i pessebre gegant a Castellterçol».

—5-12-2006: «Fem productes ecològics i per això creixem a poc a poc», breu entrevista a Lluís Espinalt i Ribosa, empresari de Moià, dins la secció «Gent de casa». «Eudald Font mostra les seves escultures a Sant Fruitós».

—7-12-2006: la «meteoimatge» és una vista tardoral de Moià, foto enviada a la redacció per Carles Illa.

—7-12-2006 («Avui»): «La Fura dels Baus fa un taller per a joves en atur. Els estudiants han col·laborat en la producció de "Pau Nau Món", el nou espectacle de la companyia teatral», nota acompanyada d'una fotografia on apareix, en primer terme, el moianès Carles Padrissa.

—11-12-2006: la «meteoimatge» és un capvespre a Moià, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa.

—12-12-2006: «És un avantatge que ens coneguem tots al poble», breu entrevista a Josep i Elvira Piedra, responsables del bar Monestir, de l'Estany, dins la secció «Gent de casa».

—13-12-2006: «El comerç d'Artés, Moià, Navarcles i Sant Fruitós sorteja viatges». La «meteoimatge» és un panorama des de Calders, foto enviada a la redacció per Montse Castillo.

—14-12-2006: «Calders presenta avui als avis el projecte del nou casal».

—15-12-2006 («Presència», setmanari inclòs dins «Regió 7»): «Aquesta ha estat la lluita, veure les filles grans», reportatge sobre Josefina Pons, moianesa trasplantada de ronyó, on també es destaca: «Pensava en el donant. Que si me'n recordo? Sempre. Per Tots Sants li

porto una rosa on són els meus. Sempre hi penso, i amb molta gratitud. Tanta generositat i que no li puguis donar les gràcies!»; «Trista? Mai! Sempre he estat feliç».

—18-12-2007 («El 9 Nou»): «Rentem la cara a tres frescos de l'església de Valfogona del Ripollès. La restauració ha anat a càrrec de Jordi Abancó».

—19-12-2006: «El col·lectiu Les Llambordes recull més de 600 firmes contra el creixement de Moià. Els promotors de la recollida de firmes afirmen que Moià podria triplicar la població en 8 anys». «La llet s'analitza cada dia i ha de ser de gran qualitat», breu entrevista a Pere i Josep Clusella i Carbonés, pàgines i ramaders de Moià, dins la secció «Gent de casa». «Castellterçol prepara el cinquè Raid Fred».

—22-12-2006: la «meteoimatge» és una nuvolada sobre la Vall d'en Bas, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa.

—23-12-2006: «Judo: Podi d'Alba Iglesias en el Campionat de Catalunya Absolut disputat a Lleida».

—29-12-2006: «Moià iniciarà 11 de gener la recollida de la matèria orgànica».

—29-12-2006 («Presència»): publica un reportatge sobre l'observatori Fabra, de Barcelona, i una entrevista al seu director, Josep Maria Codina, científic vinculat a Moià.

—30-12-2006: «Calders urbanitzarà després de festes el carrer Pirineu».

—31-12-2006: «Tres detinguts a Moià per voler robar un camió».

—2-1-2007: «Moià adjudica les obres d'enderroc de les antigues piscines». La «meteoimatge» és una vista de l'Estany, foto enviada a la redacció per Sussi Garcia.

—3-1-2007: «Enxampen tres joves robant material metàl·lic a Moià». «Gas Natural invertirà per portar un gasoducte

fins a Moià». La «meteoimatge» és una sortida de sol des de Moià, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa.

—4-1-2007: «El Moianès farà un cens de pisos buits per augmentar la borsa de lloguer». «Duatlló de muntanya: David Henestroza retorna a la competició i guanya a Cabrils».

—5-1-2007: «Més de 700 persones participen en la dinamització de gent gran del Moianès». «Moià posa en funcionament la recollida selectiva de la fracció orgànica». «Crítica a la societat», carta de Jordi Reixach i Molas, de Calders.

—6-1-2007: «Un incendi afecta el garatge d'un habitatge de l'Estany».

—8-1-2007: «Un caçador en fereix un altre amb un tret fortuït durant una batuda del senglar a Moià. Josep A. G. va ser traslladat en helicòpter a la Vall d'Hebron per curar-li el tret rebut a la cama», notícia de primera pàgina, detallada a l'interior.

—9-1-2007: «Fem els plats tal com els cuinava la meva mare», breu entrevista a Josep Soldevila i Noguero, restaurador de Calders, dins la secció «Gent de casa». La «meteoimatge» és la riera de la Tosca glaçada, foto enviada a la redacció per Núria Mas Corts.

—10-1-2007: «Moià podrà completar aquest any la nova piscina municipal».

—11-1-2006: la «meteoimatge» és un celatge de capvespre a Moià, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa.

—13-1-2006: «L'administració de loteria de Moià segella una Primitiva premiada amb 1.614.103 euros (més de 268 milions de les antigues pessetes). L'encertant de la combinació guanyadora no s'ha donat a conèixer».

—14-1-2006 («Avui»): dins el suplement dominical es publica una recepta de cuina («Becada rostida al moment amb el seu canapè») del cuiner Nando Jubany, vinculat a Moià.

PENSAMENTS CAÇATS AL VOL

Les coses inacabades no valen la pena, no són res. La caminada més llarga comença amb la primera passa.

No cal intentar canviar les opinions dels altres, a no ser que en tinguem de molt millors.

Donar de mala gana és una burla.

Cal ser generosos i atents fins amb els dolents. L'arbre no nega la seva ombra ni als llenyataires i fins i tot els dóna les branques per a fer mànecs per a la destal.

Cal fixar-nos en els ulls dels altres. Són els primers que s'adonen dels nostres defectes.

N'hi ha que dediquen tant temps a fixar-se en els defectes dels altres que no els vaga gens de fixar-se en els seus.

Els nostres defectes són com la pudor de suat: no la sentim, però molesta els altres.

Els defectes dels altres que més ens molesten són els que també nosaltres

Les presons són plenes de retardats mentals; la majoria dels criminals intel·ligents rondan lliures pels carrers.

Si no deixem el món una mica millor més ben endreçat del que l'hem trobat, haurem viscut sense pena ni glòria.

La mandra és l'art de reposar abans d'estar cansat.

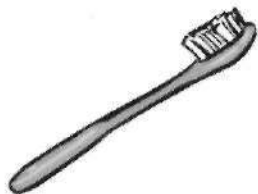
Quan no tenim la pau dintre nostre, és perdre el temps buscar-la en qualsevol indret de la terra.

Saber reposar a l'hora oportuna és la millor garantia per a fer una feina ben feta.

El món és una mena de teatre: hi /éus, hi veus i te'n vas.

Déu ha creat el món; nosaltres l'hem /e re-crear.

Sebastià CODINA
(«Vacarisses», abril 2005)

CLINICA DENTAL

Dr. Marc Pujol Comajoan

ODONTOLOGIA GENERAL-URGÈNCIES
ORTODÒNCIA-IMPLANTS

Plaça Major, 10, 3r. 2a.

Tel. 93 830 06 98

08180 MOIÀ

DECÉS DE MN. RAMON ROCA

A la matinada de l'1 de gener del 2007 va morir, a la residència de les Germanes Josefines de la ciutat de Vic, Mn. Ramon Roca i Sallas, prevere, a l'edat de vuitanta-tres anys.

Havia nascut al Molí del Perer, parròquia de Rodors i terme municipal de Moià, el 19 de novembre de 1923, fill de Pere i Anna, dins una família nombrosa. Va fer els primers estudis a la rectoria de Rodors i a l'Escola Pia de Moià, on tingué, entre altres, com a mestre el P. Francesc Sagrera i Riera, que després, durant la guerra civil (1936-39), viuria refugiat a l'esmentada casa de pagès i moriria, l'any 1940, en olor de santedat.

En 1940 el jove Ramon Roca ingressa al Seminari de Vic per estudiar-hi la carrera eclesiàstica. De 1946 a 1949 sofreix diversos episodis de malalties pulmonars, però els dies 17 i 21 de desembre d'aquest darrer any ja pot rebre els ordes menors; l'any següent (el 23 de desembre), el subdiaconat; el 29 de juny de 1951 és ordenat diaca, i el 31 de maig de 1952 és ordenat prevere, en una gran ordenació celebrada a l'estadi de Montjuïc de Barcelona amb motiu del Congrés Eucarístic Internacional. El 8 de juny de 1952 canta missa a l'església parroquial de Moià, predicant-hi Mn. Josep Estevadeordal, parent seu i fundador de LA TOSCA.

Com a sacerdot, Mn. Ramon Roca exerceix els càrrecs de vicari de Sant Quirze de Besora (des del 21 de juny de 1952) i de Manlleu (des del 18 de juliol de 1954), de capellà accidental del Pilar d'Aiguafreda o casa d'exercicis de la Llobeta (des del 15 de febrer de 1956), de consiliari de les Unions Interparroquials d'Acció Catòlica de Vic (des del 17 d'agost de 1956) i de director espiritual del Seminari Menor de Vic (des del 15 de setembre de 1958).

Per l'octubre de 1965 va a Madrid, a l'Obra de Cooperació Sacerdotal Hispa-

no-Americana, per preparar-se per a fer de missioner a l'Argentina, cap on s'embarca el 10 de març de 1966. Treballa a la diòcesi de San Martín, concretament a Del Viso, barri perifèric de Buenos Aires, i a Villa Ballester, sempre amb altres sacerdots del bisbat de Vic. En 1975 torna a Espanya per fer la llicenciatura i el doctorat en Dret Canònic a la Universitat de Navarra (Pamplona). Acabats aquests estudis, li proposen d'anar al Perú, concretament a la diòcesi de Chiclayo, per fer-hi de rector del Seminari, càrrec que exerceix des del febrer de 1979. En qualitat de tal i com a auditor, participa a Roma en el Sínode de Bisbes de 1990, dedicat a la formació dels sacerdots. Val a dir que a Chiclayo mossèn Ramon hi esmerçà una gran labor en l'obra de les vocacions sacerdotals i religioses, com també hi construï un nou seminari i un santuari a la Mare de Déu.

Havent patit un infart, en 1993 torna a la Península i és operat. Després passa a residir a Vic, a la Clínica de Sant Josep, portada per les Germanes Josefines de la Caritat, on fa de capellà de les religioses, de la clínica i de la residència. La seva salut es va agreujant paulatinament, fins a la seva mort.

El seu enterrament es va celebrar a Moià el dia 2 de gener del 2007, presidit pel

bisbe Romà Casanova, acompanyat del bisbe emèrit Josep M. Guix i d'una quarantena de companys sacerdots. Va ser bonic sentir-hi cantar unes quantes peces en gregorià, música que infon gran serenor.

Mn. Ramon Roca i Sallas va ser un zelós apòstol, que nodria la seva espiritualitat, des del 15 de maig de 1953, dins la Societat de la Santa Creu, íntimament vinculada a l'Opus Dei, però que ja li venia de la seva pròpia família, molt religiosa, sacrificada i treballadora, i de l'exemple extraordinari del Pare Sagrera. Una de les seves formes d'apostolat era a través de l'escriptura. Així, quan s'es-

tava a Sant Quirze de Besora, ja va escriure un opuscle titulat *Quatre paraules als joves*, signat amb el pseudònim de «Un Vicari», i ha publicat molts articles en la premsa, part dels quals precisament a la nostra revista LA TOSCA. Altres publicacions seves són: *Records, experiències, reflexions* (Moià, 2002), amb motiu de les seves nocces d'or sacerdotals, i *P. Francesc Sagrera i Riera. Escolapi, educador i contemplatiu* (Moià, 2006).

Que el Senyor hagi concedit al seu fidel servent la recompensa dels justos.

J. RUAIX

NOTÍCIES DE L'ESTANY

El dia 8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, era fira a l'Estany. Hi havia molts actes programats (XXXV Concurs de Pintura Ràpida, esmorzar de pagès, narració de contes a la biblioteca, animació amb els grallers de Monistrol), però va ploure intermitentment, de manera que hi hagué menys parades (una dotzena) i menys visitants.

Les festes nadalenques van afavorir l'alegria del poble, amb els oficis religiosos propis d'aquestes diades, sortides al carrer cantant nades i retrobant-se les famílies.

El dia 26 de desembre, Sant Esteve, a les set del vespre es va tornar a representar, a l'església, *La balada del pesse-*

bre, de Felip Graugés i Comprodon, vetllada en la qual s'alternava música i poemes, amb la família Vallejo i els seus instruments, l'harmònim a càrrec de la senyora Dolors, el cors de l'Estany i de Collsuspina, sota la direcció de Mn. Ramon Muntadas, mainada representant el Naixement i rifa d'una panera. El dia 1 de gener la representació es féu a l'església de Collsuspina.

Durant els darrers mesos ens han deixat tres veïns de l'Estany: per l'octubre, Neus Prat i Serra, de quaranta-cinc anys; pel novembre, Josep Tort, de trenta-nou anys, i Pere Tort, de seixanta-set anys. Al cel sien.

M^s Estany ESPARÓ

Garden Center
Moianès

Composicions florals i plantes d'interior
Articles de decoració

Plantes de temporada
Arbres i arbustos

Complements de jardineria
Projectes de nous jardins i manteniments

Carretera N-141, Km. 21,9 (Hostal de la Grossa)
08180 - Moià (Barcelona)

Tel: 93 830 93 35
Fax: 93 830 93 36

www.gardenmoianes.com
garden@gardenmoianes.com

LLEURE I CULTURA

Entre els actes de lleure i cultura esdevinguts recentment a Moià, anotem els següents:

—Divendres dia 24 de novembre a les nou del vespre, a Can Carner, conferència sobre «Les pors infantils», a càrrec de la psicòloga Anna Rosique, acte organitzat per les associacions de pares d'alumnes de les escoles de Moià.

—Dissabte dia 25 del mateix mes a les tres de la tarda, al Circuit Verd, XIV Motocròs del Moianès, competició organitzada pel Moto Club Moianès.

—Dissabte dia 9 de desembre a les set de la tarda, a l'auditori de Sant Josep, recital de *lieder* a càrrec de la mezzosoprano Carolina Bruck-Santos i la pianista Katharina Landl, amb obres de Schubert, Fauré, Wagner i Montsalvatge, concert organitzat per Jovenuts Musicals.

—Diumenge dia 10 del mateix mes, a partir de les nou del matí, caminada matinal organitzada per Rivendel.

—Dissabte dia 16 a dos quarts de deu del vespre, a l'Esplai, espectacle de dansa i altres col·laboracions, presentat per l'escola de dansa Somnis; degustació d'una copa de cava.

—Diumenge dia 17, al Club Hípic El Serrat, Quarta Jornada Lliga Catalana de Horseball.

EL FANAL

El Fanal, grup cultural i ecologista del Moianès, va convocar el III Concurs de

Fotografia de Natura, el termini del qual s'acabava el dia 29 d'octubre. Les obres foren exposades a Can Carner i el veredicte es féu públic el 12 de novembre: primer premi de «Fauna», Carme Codina (Moià); primer premi de «Paisatge, flora i vegetació», Jordi Coromina; primer premi de «Denúncia», Josep Comellas (Manresa).

AGRUPACIÓ SARDANISTA

L'Agrupació Sardanista ha tramès una circular als socis donant l'estat de comptes de l'any 2006. Al mateix temps, recorda que ofereix un curset de sardanes per a tothom; diu que hi assisteixen moltes nenes però pocs nens. I avança el programa d'audicions per a l'any 1907: dies 24 de juny (Ferrerons); 1, 8, 15, 22 i 29 de juliol (al parc municipal); 5 agost (aplec); 12, 19 i 26 d'agost (al parc).

ENTITATS

LA TOSCA va participar en el II Saló del Llibre (Barcelona, 21-26 novembre) dins l'estand de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC).

L'Associació Rusc i Avets (llars i tallers per a persones amb discapacitat psíquica) va presentar durant el mes de desembre, al Casal, una exposició commemorativa dels seus vint-i-cinc anys d'existència. Es titulava «Personatges amb un 9 sentit». Al mateix temps ha difós un calendari per a l'any 2007 que recull les fotografies d'aquesta exposició.

L'Associació Cultural Modilianum també ha editat, seguint el costum d'anys anteriors, un calendari per al 2007 amb fotografies antigues, amb el títol «Us en recordeu?». Val a dir que l'exposició sobre La Fura dels Baus que aquesta entitat va presentar fa dos anys a Moià, s'ha presentat, entre desembre i gener, al vaixell «Naumón», ancorat al port de Barcelona.

NOTA SUPPLICADA

Els familiars de Mn. Ramon Roca i Sallas agraeixen les mostres de condol rebudes amb motiu de la seva defunció i especialment l'assistència a les exèquies, tingudes a l'església parroquial de Moià el dia 2 de gener, presidides pel bisbe de Vic i concelebrades per una quarantena de preveres.

NOUS ESTABLIMENTS I CURSOS

A finals de desembre va obrir les portes a l'avinguda de la Vila, 9 (tel. 93 839 10 98) la floristeria El Barballó, que ofereix flor tallada, planta de temporada, decoració, servei per a casaments, manteniment de jardins, etc.

També a finals del mateix mes es va inaugurar una botiga de roba i comple-

ments de la família xinesa Xinda, a l'av. de la Vila, 4.

El Colom, bar de la plaça del mateix nom, anuncia un canvi d'imatge i de gestió. I agraeix el suport del públic. Tel. 93 830 05 56.

Maribel ofereix un curs de restauració de mobles. Tels. 93 830 00 06 i 625 613 243.

Al mas de Vila-rasa ofereixen un nou curset de ball *country* (*line dance*). Tel. 660 818 080.

El Club Judo Moià ofereix un curs de defensa personal per a dones. Tel. 93 830 12 50 (MoiàSport).

Desitgem èxit als nous establiments o cursos.

MISCEL·LÀNIA

El Consorci del Moianès ha augmentat els seus serveis i ha modificat adreces i horaris en els deu pobles de la comarca. Per a més informació, adreceu-vos a Can Carner, Joies, 11-13, Moià, tels. 93 830 14 18 o 93 820 80 00.

L'ajuntament de Moià ha difós darre-rament diverses circulars:

—sobre adopció d'animals;

moiadent

ODONTOLOGIA I PRÒTESIS

ODONTOLOGIA GENERAL
SOLUCIONS ESTÈTIQUES
IMPLANTS
PRÒTESIS SOBRE IMPLANTS
PRÒTESIS FIXES
PRÒTESIS AMOVIBLES

C/ Sant Sebastià, 1-3 - 08180 MOIÀ - Tel. 93 820 76 64

—sobre el nou servei de recollida separada de matèria orgànica;

—sobre la vinguda (4-12-2006) d'una oficina mòbil d'informació al consumidor;

—sobre el servei de voluntaris per la llengua;

—sobre la nova adreça dels Serveis Socials (ctra. de Manresa, 41, edifici de la Creu Roja);

—sobre consells davant les possibles nevades.

El nou equip del Jutjat de Pau (format per Laura Camí i Coso, jutgessa, i Jordi Guinart i Dilmer, substituït) també ha difós una circular expressant la seva disponibilitat. Tel. 93 830 00 00.

L'Associació d'Amics de la Bressola (escoles catalanes a la Catalunya francesa) fa saber que des del mes de desembre l'ajuntament de Moià se n'ha fet soci protector.

El 16 de desembre s'inaugurà a Manresa (Rua d'Art, plaça Major, 8) una exposició de cinc artistes, entre ells el moianès Joan Vilajoana. La mostra havia de restar oberta fins al 27 de gener.

El 7 de gener al matí vingué a la plaça de Sant Sebastià un autocar del

Departament de Salut de la Generalitat a fer un acapte de sang.

Una foto panoràmica de Carles Illa, titulada «Capvespre a Moià», ha estat la més ben valorada pel jurat de Bloc de Fotos (espai d'internet) la primera setmana de gener. Semblantment, la pàgina web de servei meteorològic des de Moià que ofereix l'esmentat convilatà nostre i col·laborador de LA TOSCA ha aconseguit una estrella de «qualitat destacada» dins l'important portal d'internet titulat Meteoclimàtic. L'enhorabona, Carles!

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Jana Mei Galicia i Monsech, filla de Joan i de Teresa, dia 12 de juliol del 2005.

Arnau Carrera i Brangolí, fill de Josep i de Gemma, dia 23 d'octubre del 2006, a Salt.

Halldór Luis Arason i Palmarola, fill d'Ari i de Beatriu, dia 27 de novembre del 2006, a Barcelona.

Amadou Sow Ba, fill de Boubacar i de Khadidiatou, dia 28 de novembre.

Izan Torrente Herrero, fill de Domingo i d'Isabel, dia 30 de novembre.

PRODUCTES PER A LA JARDINERIA I L'AGRICULTURA

FERTILITZANTS I FITOSANITARIS PER AL MANTENIMENT I LA CURA DE:

- Plantes verdes
- Plantes ornamentals
- Plantes d'interior i d'exterior
- Arbres
- Arbusts
- Gespa

Amb l'assessorament d'Enginyers Tècnics Agrònoms per a les aplicacions adequades

c/ Paraires, 3 - Pol. Ind. El Prat - 08180 Moià - Tel. 93 820 76 88 Fax. 93 830 09 08 Email. info@fertilaiser.com

Mireia Passareu i Membrive, filla de Jordi i de Rosalia, dia 4 de desembre.

Eizan Anula Hidalgo, fill de Sergio i de Susana, dia 15 de desembre.

Estel Martos i Picanol, filla de David i d'Anna, dia 15 de desembre.

Mario Blanco Oro, fill de Mario i de Cristina, dia 18 de desembre.

Kiara Belen González Viera, filla de Daniel i de Carol, dia 19 de desembre.

Blanca Esteve de Fuenmayor, filla de Mariano i de Maria Isabel, dia 27 de desembre.

Ada Fabià i Font, filla de Manel i d'Eva, dia 1 de gener del 2007.

L'enhorabona als venturosos pares.

Casament

Jordi Rivas i Cahete (natural de Barcelona i veí de Sant Feliu de Codines) amb Maria Miralpeix i Casas (natural de Terrassa i veïna de Moià), dia 7 de novembre, a Sant Feliu de Codines.

Felicitem els nuvis.

Defuncions

Pilar Agüeras Rubio, de noranta-sis anys, dia 25 de novembre.

Àngel Marià i Duran, de setanta-quatre anys, dia 7 de desembre.

Àngel Ubasart i Plans, de noranta-quatre anys, vidu en primeres núpcies d'Úrsula Gil i Colell, dia 4 de desembre, a Terrassa (però era fill de Moià).

Àngel Segura i Solé, de noranta-quatre anys, dia 12 de desembre.

José Luis Cebrià Martínez, dia 21 de desembre.

Mn. Ramon Roca i Sallas, prevere, de vuitanta-tres anys, dia 1 de gener, a Vic.

Al cel sien. Donem el condol als seus familiars.

NOTA DE LA REDACCIÓ

Els qui vulguin donar-nos articles, notícies o altre material per al pròxim número han de fer-nos-ho arribar abans del 20 de febrer, en què tancarem l'edició. Demanem que hom ens informi d'esdeveniments com naixements, casaments, defuncions esdevingudes fora de Moià, finals de carrera, festes familiars, activitats d'entitats, etc. Gràcies.

També valdria la pena que els subscriptors ens informessin dels canvis de domicili o de titularitat de la subscripció, a fi d'evitar extraviaments dels exemplars que enviem per correu.

Les subscripcions ajuden

La Tossa